

Nový prevádzkový poriadok pohrebísk (cintorínov) v našom meste

Na základe nového zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve mesto prijalo všeobecne záväzné nariadenie č. 7/2006 o prevádzkovaní pohrebísk na území mesta Spišská Belá (ďalej len „nariadenie“). Toto nariadenie nadobudlo účinnosť dňa 15. decembra 2007. Uvedený zákon zaviedol **niekoľko zásadných zmien**. A rovnako aj nariadenie mesta zaviedlo určité zmeny, ktoré sú nižšie uvedené.

Zákon zaviedol nový pojem „**pohrebisko**“, ktorým sa v podmienkach nášho mesta rozumie **cintorín, urnový háj** (plocha pre uloženie urnových schránok do zeme) a **kolumbárium** (múr - stena s výklenkami na ukladanie urien s popolom mŕtvych).

Na území mesta sú dve verejné pohrebiská :

- a) pohrebisko na Družstevnej ulici
- b) pohrebisko v Strážkach na Medňanského ul.

Pohrebisko na Družstevnej ulici tvorí cintorín (hroby a hrobky), kolumbárium (*pripravuje sa*) a urnový háj. Pohrebisko v Strážkach tvorí cintorín (hroby a hrobky) a urnový háj (*pripravuje sa*).

Pohrebiská na území mesta sú určené **na pochovávanie súčasných alebo bývalých obyvateľov mesta!** Pochovanie iných osôb ako obyvateľov mesta môže v odôvodnených prípadoch povoliť primátor mesta. Obyvateľom mesta sa na účely tohto nariadenia rozumie ten, **kto má alebo mal na území mesta trvalý pobyt**.

Obidve pohrebiská prevádzkuje (stará sa o ne) ich prevádzkovateľ. Prevádzkovanie pohrebiska zahŕňa :

- a) výkopové práce súvisiace s pochovávaním alebo exhumáciou,
- b) pochovávanie a vykonanie exhumácie,
- c) správu a údržbu pohrebiska,
- d) správu a údržbu komunikácií a zelene,
- e) vedenie evidencie súvisiacej s prevádzkovaním pohrebiska
- f) prevádzkovanie domu smútku a zapožičiavanie obradnej siene a chladiacich zariadení.

Prevádzkovateľom oboch pohrebísk v meste Spišská Belá je právnická osoba **ZEVA s.r.o., Štefánikova 2, 059 01 Spišská Belá** (doterajší správca cintorínov – konateľ firmy – p. Zentko). Uvedený prevádzkovateľ zodpovedá za celú prevádzku pohrebísk a rieši všetky otázky či problémy súvisiace s pohrebiskami. Bližšie podmienky prevádzkovania pohrebiska sú určené v zmluve medzi mestom a m prevádzkovateľom.

Pochovávanie

Pochováva sa uložením ľudských pozostatkov do hrobu alebo hrobky na pohrebisku, alebo uložením spopolnených ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov (ďalej len „popol“) v urne na pohrebisku. Ak sú splnené všetky predpísané podmienky pohrebu, ktorý si mŕtvy zvolil, treba podľa možnosti jeho prianiu vyhovieť. Ak mŕtvy neurčil druh pohrebu, určí ho ten, kto pohreb obstaráva.

Ak sa ľudské pozostatky neuložili do chladiarenského zariadenia, musia sa pochovať do 96 hodín od úmrtia, nie však pred uplynutím 48 hodín od úmrtia. Ak sa vykonala pitva, mŕtveho možno pochovať ihneď. Do času pohrebu sa ľudské pozostatky ukladajú spravidla v chladiacom zariadení domu smútku v areáli pohrebiska na Družstevnej ulici. O spôsobe pochovávaní, o prevoze a dočasnom uložení ľudských pozostatkov do času pohrebu **rozhoduje o tom ten, kto obstaráva pohreb**.

Spôsob pochovávaní

Pohrebisko na Družstevnej ulici je rozdelené na zóny pochovávaní, v rámci ktorých sú jednotlivé hrobové miesta označené poradovými číslami. Novinkou je, že na rozšírenej časti nového cintorína (bývalé futbalové ihrisko) sú určené tri zóny pochovávaní : **1. zóna** - uloženie do hrobu (bez alebo s betónovým náhrobkom alebo rámom) a **2. zóna** - kopané hroby s krížom alebo pomníkovou doskou bez navŕšenia zeminy nad úroveň terénu a bez náhrobkov a betónových rámov (tzv. americký štýl cintorínov – trávnatá plocha) a **3. zóna** - podzemné hrobky (okolo oplotenie cintorína).

Pohrebisko v Strážkach je rozdelené na 2 zóny pochovávaní: 1.zóna - uloženie do hrobu (bez alebo s betónovým náhrobkom alebo rámom) a 2. zóna - uloženie urny do zeme (urnový háj).

Plán miest na pochovávanie je uložený u prevádzkovateľa na pohrebisku.

Dĺžka tlecej doby

Ľudské ostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby. Dĺžka tlecej doby pre všetky uvedené pohrebiská je **30 rokov**.

Ukladanie ľudských pozostatkov

Hrob na ukladanie ľudských pozostatkov musí spĺňať tieto požiadavky:

- a) hĺbka hrobu pre dospelú osobu a dieťa staršie ako 10 rokov musí byť najmenej 1,6 m; hĺbka hrobu min. 200 cm, ak majú byť v hrobe uložené v rakve ľudské pozostatky ďalšieho zomrelého, pre dieťa mladšie ako 10 rokov najmenej 1,2 m,
- b) dno hrobu musí ležať najmenej 0,5 m nad hladinou podzemnej vody,
- c) bočné vzdialenosti medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej 0,3 m (ak ide o dvoj a viac hrob),
- d) rakva s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasypaná skyprenou zeminou vo výške minimálne 1,2 m.

Výkop hrobu na uloženie telesných pozostatkov zomretého v rakve musí mať tieto rozmery:

- a) dĺžka hrobu - 210 cm,
- b) šírka hrobu - 80 cm.

Výkop pre uloženie urny s telesnými pozostatkami musí mať tieto rozmery: 50x 50x 50 cm.
(Viac informácií v prevádzkovom poriadku).

Pred uplynutím tlecej doby sa môžu do toho istého hrobu uložiť ďalšie ľudské pozostatky, ak je ich možné umiestniť nad úroveň naposledy pochovaných ľudských ostatkov a vrstva uľahnutej zeminy nad rakvou bude najmenej **1 m**.

Rakvu s telesnými pozostatkami alebo urnu so spoločnými pozostatkami možno uložiť do existujúceho hrobu len s písomným súhlasom osoby oprávnenej užívať uvedené hrobové miesto.

Služby na pohrebisku

Prevádzkovateľ pohrebiska vykonáva na pohrebisku tieto služby :

- a) výkopové práce, súvisiace s pochovávaním alebo exhumáciou,
- b) pochovávanie,
- c) vykonávanie exhumácie,
- d) správu a údržbu pohrebiska,
- e) správu a údržbu komunikácií, správu verejného osvetlenia a zelene na pohrebisku,
- f) prevádzkovanie domu smútku vrátane prenájmu obradnej siene a chladiaceho zariadenie na dočasné uloženie ľudských pozostatkov,
- g) vedenie evidencie súvisiacej s prevádzkovaním pohrebiska,
- h) zber a odvoz odpadu z pohrebiska,
- i) dodávku úžitkovej vody,
- j) kamenosochárske práce.

Služby podľa predchádzajúceho písmena a), b) a j) môže za podmienok určených prevádzkovým poriadkom vykonávať aj iná právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie, **ktorá má odbornú spôsobilosť na vykonávanie takýchto činností** (t.j. nielen prevádzkovateľ pohrebiska). Tieto činnosti je možné vykonávať na pohrebisku **len s vedomím prevádzkovateľa** pohrebiska. Prevádzkovateľ pohrebiska je oprávnený požadovať od týchto osôb preukázanie súhlasu nájomcu hrobového miesta na realizáciu takýchto činností danom hrobovom mieste.

Dom smútku

Dom smútku prevádzkuje prevádzkovateľ pohrebiska. Cirkevné a občianske smútočné obrady v dome smútku si zabezpečuje obstarávateľ pohrebu a prevádzkovateľ pohrebiska poskytuje len potrebnú súčinnosť. Dom smútku sa otvára pre pozostalých 1 hodinu pred začatím smútočného obradu alebo podľa dohody prevádzkovateľa s obstarávateľom pohrebu. Prevádzkovateľ pohrebiska umožní 30 minút pred konečným uzatvorením rakvy pred pochovaním prítomnosť obstarávateľa pohrebu a blízkych osôb.

Zamestnanci prevádzkovateľa pohrebiska pri manipulácii (otváraní, uzatváraní) s rakvou sú povinní citlivo a slušne sa správať k pozostalým a byť primerane oblečení.

Užívanie hrobového miesta

Právo užívať hrobové miesto vzniká uzatvorením nájomnej zmluvy. Nájomca má právo upraviť povrch hrobového miesta len v súlade s prevádzkovým poriadkom. **Nájomná zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú**; nesmie byť vypovedaná skôr ako po uplynutí tlecej doby pre dané hrobové miesto. Na prenájom konkrétneho hrobového miesta nie je právny nárok. Voľné pohrebne miesto je možné prenajať aj vopred (t.j. za života toho, pre koho je hrobové miesto určené), avšak takýto prípad prenájmu hrobového miesta bude osobitne posúdený prevádzkovateľom pohrebiska. Ak je to potrebné, mesto je oprávnené zakázať takýto prenájom hrobového miesta vopred.

Nájomca je povinný za prenajaté hrobové miesto **uhradiť nájomné** v nasledovnej výške (doterajší cintorínsky poplatok sa nahradil nájomným, **výška sa však nezmenila**):

Druh hrobového miesta	Nájomné za dobu 10 rokov
jedno hrobové miesto	360,-Sk
dva a viac hrobových miest – za každé hrobové miesto	360,-Sk
jedno detské hrobové miesto	180,-Sk
miesto pre uloženie urny	180,-Sk
hrobka (za 1 m ² plochy)	360,-Sk

Právo užívať hrobové miesto zaniká, ak nájomca ani po upozornení nezaplatil nájomné za užívanie hrobového miesta.
(Viac informácií v prevádzkovom poriadku).

Nájomca hrobového miesta

Obstarávateľ pohrebu (ako budúci nájomca hrobového miesta) je povinný požiadať prevádzkovateľa o uzatvorenie nájomnej zmluvy na užívanie hrobového miesta.

Nájomca hrobového miesta je povinný starať sa o pohrebne miesto, udržiavať čistotu a poriadok aj v bezprostrednom okolí pohrebneho miesta (30 cm okolo celého obvodu hrobového miesta, ak sa miesto inak neupravuje). Nájomca môže určiť aj inú osobu, ktorá sa bude starať o udržiavanie hrobového miesta a jeho okolia. Túto skutočnosť s kontaktnými údajmi o tejto osobe nájomca uvedie prevádzkovateľovi pohrebiska. Nájomca je povinný ukladať odpady vzniknuté na hrobovom mieste do nádob na to určených na pohrebisku pri rešpektovaní separovaného zberu odpadov.

Ak prevádzkovateľ pohrebiska zistí nedostatky v starostlivosti o hrobové miesto, vyzve nájomcu, aby ich v primeranej lehote odstránil. Ak sa tak nestane alebo nie je známa adresa nájomcu alebo ak je nebezpečenstvo z omeškania, urobí prevádzkovateľ pohrebiska potrebné opatrenia na úpravu hrobového miesta a jeho okolia na náklady nájomcu.

Povinnosti prevádzkovateľa pohrebiska:

- vykonáva správu a údržbu chodníkov a komunikácií, zelene, spevnených plôch, oplotenia pohrebiska, prvkov drobnej architektúry, rozvodu úžitkovej vody, verejného osvetlenia pohrebiska, údržbu a prevádzku domu smútku za podmienok dohodnutých s mestom na základe osobitnej zmluvy,
- uzatvára v mene mesta zmluvy o nájme hrobového miesta medzi mestom a nájomcom,
- vyberá nájomné za nájom hrobového miesta,
- vymiera hrobové miesta v súlade s plánom hrobových miest na pochovávanie,
- odstraňuje netrvanlivé ozdoby na hrobových miestach (napr. kytice, vence), ak dlhodobo rušia estetický vzhľad pohrebiska a ak ich nájomca sám neodstránil,

- ak zistí nedostatky v starostlivosti o hrob, vyzýva nájomcu, aby ich v primeranej lehote odstránil,
- v odôvodnených prípadoch obmedzuje alebo zakazuje rozsvetovanie kahancov a sviečok a manipuláciu s otvoreným ohňom

Nakladanie s odpadmi na pohrebisku

Systém zberu odpadov na pohrebisku je založený na princípe separácie určitých zložiek odpadov:

- a) biologicky rozložiteľný odpad,
- b) plasty, papier a sklo,
- c) ostatné komunálne odpady.

Bližšie podmienky sú uvedené v prevádzkovom poriadku.

Stromy, kry, a prvky drobnej architektúry

Vysádzať stromy, kry a iné dreviny na pohrebisku **môže len mesto. Je zakázané vysádzať na prenajatom hrobovom mieste stromy, kry a inú obdobnú zeleň.** Údržbu trávnatých plôch na pohrebisku zabezpečuje jeho prevádzkovateľ. Údržbu stromov, krov a iných drevín zabezpečuje mesto. Lavičky, odpadkové koše a iné podobné prvky **môže umiestňovať len mesto.**

Stavebné práce a iné obdobné činnosti

K zriadeniu stavby hrobu, náhrobku, hrobky, rámu, urnového miesta (ďalej len „stavba“) alebo k prestavbe alebo úprave už existujúcej stavby na hrobovom mieste, je **potrebný predchádzajúci písomný súhlas prevádzkovateľa** pohrebiska. To platí aj pre osadenie pomníka na hrobovom mieste a tiež pre odstraňovanie uvedených stavieb na hrobovom mieste. To sa netýka bežnej údržby hrobového miesta. Osoba vykonávajúca stavebné práce je **povinná požiadať prevádzkovateľa pohrebiska o vytýčenie stavby** (hrobového miesta) z dôvodu jej správneho umiestnenia a správnych rozmerov.

Stavebné práce a iné obdobné činnosti na pohrebisku je **zakázané vykonávať v dňoch pracovného pokoja** (najmä nedeľa). V ostatných dňoch je možné vykonávať povolené stavebné práce a činnosti len v čase sprístupnenie pohrebiska verejnosti. Stavebné práce a obdobné činnosti na hrobovom mieste môže vykonávať len nájomca hrobového miesta alebo ním určená osoba; v osobitných prípadoch ich môže vykonať prevádzkovateľ pohrebiska za podmienok určených v tomto prevádzkovom poriadku.

Každý, kto vykonáva stavebné a iné obdobné práce na pohrebisku, je povinný zvyšky materiálov (stavebný odpad) používaných pri týchto prácach vyviezť z pohrebiska na svoje náklady. **Je zakázané tento stavebný odpad umiestňovať do nádob** určených na ostatný odpad produkovaný na pohrebisku.

Na zriaďovanie hrobov, hrobiek, urnových hrobov na pohrebisku nie je potrebné stavebné povolenie alebo ohlásenie podľa stavebného zákona. Demontáž, odstraňovanie, odvoz pomníkov, epitafných dosiek alebo iných súčastí hrobu musí oprávnená osoba oznámiť prevádzkovateľovi pohrebiska, ktorý o tom vedie evidenciu. Prevádzkovateľ pohrebiska je oprávnený prerušiť alebo zastaviť stavebné práce a obdobné činnosti na pohrebisku, ak zhotoviteľ porušuje ustanovenia prevádzkového poriadku, alebo ak by jeho činnosť rušila pohrebný obrad. Bližšie podmienky sú uvedené v prevádzkovom poriadku.

Povinnosti návštevníkov pohrebiska

Návštevníci pohrebiska sú povinní správať sa na pohrebisku primerane k piete miesta, zdržať sa konania, ktorým by rušili pokoj zomrelých, dôstojnosť obradov pri pochovávaní, alebo ktoré by urážalo pozostalých. Je zakázané poškodzovať hroby a ich príslušenstvo a ostatné zariadenie pohrebiska. Návštevníci sú povinní dbať o poriadok, čistotu a starostlivo zaobchádzať so zariadeniami, ktoré slúžia spoločným potrebám.

Na pohrebisku sa zakazuje:

- a) šliapať po hrobových miestach,
- b) odhadzovať odpad mimo zberných nádob na odpad,
- c) robiť hluk,
- d) vodiť psov, mačky a iné spoločenské, alebo úžitkové zvieratá,
- e) fajčiť,
- f) požívať alkoholické nápoje a iné omamné látky alebo vstupovať na pohrebisko pod ich vplyvom,
- g) jazdiť na bicykli, kolobežkách, kolieskových korčuliach a skateboardoch,
- h) ničiť, odcudzovať kvety a inú výzdobu hrobových miest,
- i) akýmkoľvek iným spôsobom rušiť piete pohrebiska,
- j) vstupovať motorovým vozidlám s výnimkou dopravnej obsluhy (dopravná obsluha musí mať súhlas prevádzkovateľa pohrebiska).

Pietne pálenie svieci na pohrebisku je možné len na hrobových miestach, pri centrálnych krížoch a na iných miestach určených prevádzkovateľom a mestom.

Vstup na pohrebisko

Pohrebisko je pre verejnosť prístupné (ďalej len prevádzková doba) :

- a) od 15. apríla do 8. novembra od 7⁰⁰ do 21⁰⁰ hod. každý deň
- b) od 9. novembra do 14. apríla od 7⁰⁰ do 19⁰⁰ hod. každý deň

Deťom do 10 rokov je vstup na pohrebisko povolený **len v sprievode dospelých osôb.**

Do areálu pohrebiska je zákaz vstupu motorovým vozidlám. Výnimky sú uvedené v prevádzkovom poriadku.

!!!!!!

Uvedený prevádzkový poriadok pohrebísk v našom meste je v úplnom znení zverejnený na informačnej tabuli pri dome smútku na pohrebisku v Spišskej Belej. Rovnako bude umiestnený na ešte jednej informačnej tabuli pri vchode na starý cintorín po osadení novej tabule. Na pohrebisku v Strážkach bude tento prevádzkový poriadok zverejnený po osadení novej informačnej tabule pred cintorínom.

Rovnako je zverejnený na internetovej stránke mesta www.spisskabela.sk.

